

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA
S.XX

Coordinació: LOPEZ ESTEVE, MANEL

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA S.XX			
Codi	100077			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	LOPEZ ESTEVE, MANEL			
Departament/s	GEOGRAFIA, HISTÒRIA I HISTÒRIA DE L'ART			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	1 crèdit = 25 hores de treball de l'estudiantat (HTE) = 150 HTE HTE-Presencial = 60 HTE-No Presencial = 90			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català/Altres Altres (aula i materials docents): Espanyol / Anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
LOPEZ ESTEVE, MANEL	manel.lopez@udl.cat	6	Despatx 2.14.2, Edifici del Rectorat 2n semestre: Dijous, 16:00-17:00 Divendres, 10:00-11:00 1r semestre: A convenir

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura d'Història Contemporània del segle XX té com a objectiu la comprensió dels grans processos polítics, econòmics, socials i culturals que van caracteritzar la dinàmica històrica del segle passat, des dels anys immediatament anteriors a la primera guerra mundial fins a la implosió del bloc soviètic i la fi de la guerra freda. El programa es desenvoluparà seguint una seqüència cronològica que ha de permetre detectar les continuïtats, ruptures i principals transformacions d'un segle caracteritzat per la centralitat de les revolucions socials i polítiques, les guerres a escala planetària, l'ascens d'un nou Imperi, els fracassos dels projectes de reforma i transformació social i política i, finalment, el domini d'un capitalisme globalitzat mancat gairebé de contestació. Igualment, l'assignatura està pensada per poder enllaçar a nivell de continguts i metodologia amb Història Contemporània del s.XIX que el alumnes de segon curs realitzen el semestre immediatament anterior a l'inici Història Contemporània del s.XX.

Advertiments:

- 1- L'ús de la telefonia mòbil no és permès dins l'aula.
- 2- No es pot gravar o filmar, sense autorització, cap activitat dins l'aula.

Sobre plagi, frau acadèmic o còpia espontània:

En cas de plagi, frau acadèmic o còpia espontània s'aplicarà el que estableix la "Normativa de l'avaluació i la Qualificació de la Docència en els Graus i Màsters a la UdL" https://www.udl.cat/export/sites/universitat-lleida/ca/udl/norma/.galleries/docs/Ordenacio_academica/Normativadavaluacio-i-qualif.-graus-i-masters-Acord-235-CG-21-7-2022.pdf

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius formatius/ Resultats d'aprenentatge

- RA1- Proporcionar una visió general dels processos de canvi històric que van tenir lloc al llarg del segle XX.
- RA2- Dominar la interrelació de factors que permeten obtenir una perspectiva global dels processos de canvi.
- RA3- Potenciar la lectura per tal d'assegurar el domini d'una bibliografia bàsica que ajudi a adquirir un raonament crític.
- RA4- Adquirir una visió comparativa de les diverses conjuntures històriques.
- RA5- Treballar les capacitats d'expressió escrita i oral, la capacitat de síntesi, l'estructura dels continguts i les idees a transmetre.

Competències

Competències bàsiques i específiques

- C1- Coneixement dels principals conceptes propis de l'estudi de la història contemporània.
- C2- Coneixement de fets, processos i canvis clau en la història contemporània.
- C3- Capacitar l'alumnat per a relacionar críticament diversos processos històrics.
- C4- Capacitació per a comparar fets, processos i canvis entre les diferents societats humanes del passat.
- C5- Coneixements bibliogràfics d'història contemporània.
- C6- Capacitació per a desenvolupar tasques d'aprenentatge en entorns virtuals acadèmics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1- LA FI DEL VELL ORDRE: EL MÓN ENTRE DOS SEGLES

TEMA 2- CAPITALISME I CONFLICTES COLONIALS: ELS LÍMITS DE LA DEMOCRÀCIA I LA MODERNITZACIÓ

TEMA 3- LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

TEMA 4- L'INICI DEL SEGLE DE LES REVOLUCIONS

TEMA 5- LA SOCIETAT OCCIDENTAL D'ENTREGUERRES: EL FEIXISME COM A ALTERNATIVA

TEMA 6- LA SEGONA GUERRA MUNDIAL

TEMA 7- LA RECONSTRUCCIÓ DE POSTGUERRA: DEMOCRÀCIES POPULARS I ESTAT DEL BENESTAR

TEMA 8- UNA LLARGA GUERRA FREDA

TEMA 9- DESCOLONITZACIÓ I INDEPENDÈNCIES NACIONALS A L'ÀSIA I L'ÀFRICA

TEMA 10- LES REVOLUCIONS FRUSTRADES DELS ANYS SEIXANTA

TEMA 11- L'INICI DE LA CONTRAREVOLUCIÓ CONSERVADORA

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Vegeu temari i cronograma	R1, R2, R3, R4, R5	GG	36	10
Seminaris opcionals (S)	S1: Lectura de Mike Davis <i>Los holocaustos de la era victoriana tardía</i> (a concretar) i David Landes <i>La riqueza y la pobreza de las naciones</i> (a concretar) S2: Lectura Eric Hobsbawm <i>Historia del Siglo XX</i> (a concretar) i Josep Fontana <i>Por el bien del Imperio</i> (a concretar)	R1, R2, R3, R4, R5	Ind GG	4	20
Exercicis pràctics (EP)	Museu d'Història global del S.XX amb perspectiva de gènere	R1, R2, R3, R4, R5	Ind GG	8	20
Treballs (T)	In1: Informe escrit 1 In2: Informe escrit 2	R1, R2, R3, R4, R5	Ind	2 2	20
Tutories (Tut)	Tutories programades	R5	Ind GG GM	4	

Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació	R1, R2, R3, R4, R5	Ind	4	40
TOTAL	HTE: 150			60	90

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne, HNP: hores no presencials de l'alumne.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

ACTIVITATS PRESENCIALS	INICI	FINAL	DIA	HORARI	ESPAI
Aula	08/02/2024	24/05/2024	Dj-Dv	11:00-13:00	3.17
Avaluació	03/06/2024			11:00-13:00	3.17
Recuperació	12/06/2024			11:00-13:00	A determinar

Lectures i dates per a les proves de lectura (In1, In2):

T-In 1: Divendres, 12 d'abril de 2024

T-In 2: Divendres, 10 de maig de 2024

Seminari de lectura: S1 (divendres, 1 de març de 2024)

S2 (dijous, 2 de maig de 2024)

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ ORDINÀRIA

AVALUACIÓ	TIPOLOGIA	MODE	ACTIVITAT	%
Bloc 1. Avaluació examen	TA: examen del conjunt de la matèria impartida en M i S / prova escrita	Examen escrit obligatori	Classes Magistral + Lectures + Libre d'acompanyament (veure sota)	40%
Bloc 2. Treballs	T-In1: Informe escrit 1 T-In2: Informe escrit 2	Activitat Opcional	T-In1 = 10% T-In2 = 10%	20%
Bloc 3. Seminaris	Sessions de seminari	Activitat Opcional	S1 = 10% S2 = 10%	20%

Bloc 4. Exercicis p	Elaboració cronograma Museu d'Història global del S.XX	Activitat opcional		20%
------------------------	--	-----------------------	--	-----

LLIBRE D'ACOMPANYAMENT DE L'ASSIGNATURA:

FONTANA, Josep., *El siglo de la revolución : una historia del mundo desde 1914*, Crítica, Barcelona, 2017.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

Examen oral a partir del llibre d'acompanyament i lectures del curs. Detalls a concretar a l'inici del curs

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA I RECURSOS:

LLIBRE D'ACOMPANYAMENT DE L'ASSIGNATURA (OBLIGATORI):

FONTANA, Josep., *El siglo de la revolución : una historia del mundo desde 1914*, Crítica, Barcelona 201

OBRES INSTRUMENTALS:

CAPARRÓS LERA, J. M., *100 películas sobre Historia Contemporánea*. Madrid, Alianza, 1997.

COOK, CH., y STEVENSON, J., *Guía de historia contemporánea de Europa*, Alianza, Madrid, 1994.

CROMPTON, T., *Cronología Interdisciplinar. Historia-Literatura-Arte-Ideas políticas y económicas-Ciencia y Técnica*, Globo, Madrid, 1993.

***Diccionario de Historia de los países del mundo*, Barcelona, Salvat, 1999**

EGIDO LEON, A., *La historia contemporánea en la práctica (Textos escritos y orales, maps, imàgines y gràfics comentados)*, Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, Madrid, 1996

LÓPEZ ALONSO, José M^a., *Diccionario de historia y política del siglo XX*. Madrid, Tecnos, 2001.

LÓPEZ CRIADO, Fidel., *Europa a través de la literatura, el cine y los medios de comunicación social*, Audavira Editora, La Coruña, 2012

MESTRE I CAMPI, J. (Dir) , *Cronologia d'història del món*, Edicions 62, Barcelona, 1999.

MORENO, SECO, M. , *Las imágenes de la persuasión. Materiales gráficos para la enseñanza de la Historia Contemporánea*, U de Alicante, 2000

SÁNCHEZ DE MADARIAGA, E., *Conceptos fundamentales de historia*. Madrid, Alianza, 1998.

SOGUEES, Marie-Loup y Helena PÉREZ GALLARDO, *Diccionario de historia de la fotografía*. Madrid, Cátedra, 2003.

OBRES GENERALS

- ARACIL, R.; OLIVER, J.; SEGURA, A., *El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*. Barcelona, Edicions UB, 1998.
- ARENDRT, H., *Los orígenes del totalitarismo*, Madrid, Taurus, 1974 (or., 1951, reed. 2001).
- ARIÈS, P. i G. DUBY (dir.), *Historia de la vida privada*. Taurus. Madrid, 1989, vol. 4 i 5.
- AROSTEGUI, J., BUCGRUCKER, C., SABORIDO, J., *El mundo contemporáneo. Historia y problemas*, Crítica, Barcelona, 2001
- ASH, T.G., *Historia del presente. Ensayos, retratos y crónicas de la Europa de los 90*. Tusquets, Barcelona, 1999.
- BOCK, Gisela, *La mujer en la historia de Europa*, Crítica, Barcelona, 2001.
- BOSCH Aurora, *Historia de los EEUU, 1776-1945*, Crítica, 2010
- BRUGMANS, Henri, *La idea de Europa (1920-1970)*, Editorial Moneda y Crédito, Madrid, 1972.
- BRENZ, G., *Europa después de la Segunda Guerra Mundial*. Historia Universal. Madrid, Siglo XXI, 1986.
- BULLOCH, Alan : *Hitler y Stalin. Vidas paralelas*, Barcelona, Plaza & Janés, 1994
- BRUNETEAU, B., *El siglo de los genocidios. Violencias, masacres y procesos genocidas desde Armenia a Ruanda*, Madrid, Alianza, 2006.
- BURLEIGH, M., *Causas sagradas. Religión y política en Europa. De la Primera Guerra Mundial al terrorismo islamista*. Taurus, 2006.
- CABRERA, M.; JULIÁ, S.; MARTÍN ACEÑA, P. (comp.): *Europa 1945-1990*. Editorial Pablo Iglesias, Madrid, 1992.
- CARR, Edward H., *La revolución Rusa: de Lenin a Satain, 1917-1929*, Madrid, Alianza Editorial, 2002.
- CASANOVA, J.(Coord.), *Guerras civiles en el siglo XX*, Madrid, Fundación Pablo Iglesias, 2001.
- CASANOVA. J., *Europa contra Europa. 1914-1945*, Crítica, Barcelona, 2011
- CASANOVA. J., *Una violencia indómita. El siglo XX europeo*, Crítica, 2020
- CHURCHILL, W., *Memorias de la Segunda Guerra Mundial*, Barcelona, Orbis, 1989.
- COLLOTI, E., *La Alemania Nazi. Desde la República de Weimar Hasta la Caída del Reich Hitleriano*, Madrid, Alianza, 1987.
- CORNWELL, J., *Los científicos de Hitler. Ciencia, guerra y el pacto con el diablo*. Barcelona, Paidós, 2005.
- CROSBY Alfred. W., *Imperialismo ecológico. La expansión biológica de Europa. 900-1900*, Crítica, Barcelona, 1988.
- DE FELICE Renzo, *Mussolini il fascista: I. La conquista del potere, 1921-1925, i Mussolini il fascista II: L'organizzazionedello stato fascista, 1925-1929*, Turín, Eunaidi, 1966-1968.
- DELMAS, C., *El Pacto de Varsovia*. Madrid, Siglo XXI, 1985.
- DUROSELLE, J.B. , *Història Universal Contemporània. Les relacions internacionals*. volum II (1918-1945), Edicions Universitàries Catalanes, Barcelona, 1982.
- DUNBAR-ORTIZ, Roxanne, *La historia indígena de Estados Unidos*, Capitan Swing, 2018
- FERRERO, M.D., *La Revolución Húngara de 1956. El despertar democrático de Europa del Este*. Universidad de Huelva. Huelva, 2002.
- FINKELSTEIN, N.G., *La industria del Holocausto. Reflexiones sobre la explotación del sufrimiento judío*. Madrid, Siglo xxi, 2002 (2000).

- FIGUES, Orlando, *La Revolución Rusa, 1891-1924*, Barcelona, Edhasa, 2000.
- FONTANA, J., *Europa ante el espejo. Crítica*. Barcelona, 1994.
- FREVET, U. i H.G. HAUPT (ed.), *El Hombre del siglo XX*. Alianza. Madrid, 2002.
- FUCHS, E., *Historia ilustrada de la moral sexual. 3. La época burguesa*. Alianza Editorial. Madrid, 1996.
- FULBROOK, M. (ed.), *Europa desde 1945*. Crítica. Barcelona, 2002.
- FUSEL, P., *La Gran Guerra y la memoria moderna*, Madrid Tuner, 2006.
- GALLEGO, F., *De Munich a Auschwitz. Una historia del nazismo, 1919-1945*. Barcelona, Plaza & Janés, 2001.
Todos los hombres del Führer. La élite del nacionalsocialismo 1919-1945, Barcelona, Debolsillo, 2008.
- GELLATELY, R., *No sólo Hitler. La Alemania nazi entre la coacción y el consenso*, Barcelona, Crítica, 2002.
- GENTILE, E., *La via italiana al totalitarismo. Partido y Estado en el régimen fascista*, Buenos Aires, Siglo XXI, 2005
El culto del Littorio. La sacralización de la política en la Italia fascista, Madrid, Siglo XXI, 2007.
- GOLDHAGEN, D.J., *Los verdugos voluntarios de Hitler. Los alemanes corrientes y el Holocausto*, Madrid, Taurus, 1997.
- GROSS, J.T., *Vecinos. El exterminio de la comunidad judía de Jedwabne*, Barcelona, Crítica, 2002.
- HILBERG, R., *La destrucción de los judíos europeos*, Madrid, Akal, 2005 (1961).
- HOBBSBAWN, E.J., *Historia del siglo XX: 1914-1991*, Crítica, Barcelona, 2001.
- HOBBSBAWN, E.J., *La era del imperio, 1875-1914*, Labor, Barcelona, 1989.
- HOBBSBAWN, E.J., *Naciones y nacionalismo desde 1780*, Crítica, Barcelona, 1991
- HOBBSBAWN, E.J., *Años interesantes. Una vida en el siglo XX*, Crítica, 2002
- IGGERS, Georg G., *Historiografía del siglo XX, des de la objetividad al diseño postmoderno*, F.C.E., 2012
- JACKSON, G., *Europa, 1900-1945*, Crítica, Barcelona, 2003.
- JOHNSON, PAUL, *Tiempos modernos. La Hª del siglo XX desde 1917 hasta la década de los 80*, Vergara, ed. Buenos Aires, 1988
- JOLL, J., *Historia de Europa desde 1870*, Alianza universidad, Madrid, 1976.
- JUDT, T., *Posguerra. Una historia de Europa desde 1945*. Taurus. Madrid, 2006.
Sobre el olvidado siglo XX, Madrid, Taurus, 2008
- JUDT, Tony, *Pensar el segle XX*. Amb Timothy Snyder. La Magrana, Barcelona, 2012.
- KOLKO, G., *El siglo de las guerras. Política, conflictos y sociedad desde 1914*. Barcelona, Paidós, 2005.
- KERSHAW, I., *Hitler, 1889-1936*. Barcelona, Península, 1999.
- KOLKO, G., *El siglo de las guerras. Política, conflictos y sociedad desde 1914*. Barcelona, Paidós, 2005.
- LOVE Keith, *Continente salvaje. Europa despues de la Segunda guerra mundial*, Galaxia Gutenberg, 2014
- MAMMARELLA, Giuseppe, *Historia de Europa Contemporánea (1945-1990)*, Ariel, Barcelona, 1990.
- MAZOWER, Mark, *La Europa Negra. Desde la Gran guerra hasta la caída del comunismo*, Ediciones B., Barcelona, 2001.
- MOORE Jr., Barrington., *Los origenes sociales de la Dictadura a la Democràcia. El señor y el campesino en la*

formación del mundo moderno, Península, 1991

MOSSE, G.L., *La nacionalización de las masas*, Marcial Pons, Madrid, 2007.

NETZ, Reviel, *Una ecología de la modernidad. alambre de púas*, Clave intelectual, Eudeba Editorial, Madrid, 2015

NUÑEZ SEIXAS, X.M., *Imperios de muerte. La guerra germano-soviética, 1941-1945*, Madrid, Alianza,

OVERY, R., *Dictadores. La Alemania de Hitler y la Unión Soviética de Stalin*, Barcelona, Tusquets, 2006.

PEREIRA, Juan Carlos, *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*, Ariel, Barcelona, 2001

PIERRE, M., *1910-1920. De la Belle époque a la Gran Guerra*, Claves, Barcelona, 2000

PROCACI, Giuliano, *Historia general del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2007.

PAXTON, R.O., *Anatomía del fascismo*. Barcelona, Península, 2005.

POUNDS, N.J.G., *Geografía Històrica d'Europa*, Crítica, Barcelona, 2000

PROCACCI, G., *Historia General del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2000

RIESTLAND, David, *Bandera roja: historia política y cultural del comunismo*, Crítica, Barcelona, 2010

SASSOON, Donald, *Cultura. El patrimonio común de los europeos*, Crítica, Barcelona, 2006.

SEBAG-MONTEFIORI, Simon, *Stalin. La corte del Zar Rojo*. Barcelona, Crítica, 2008.

SERVICE, Robert, *Camaradas. Breve historia del comunismo*, Barcelona, Ediciones B, 2009.
Historia de Rusia en el siglo XX, Ed. Crítica, Barcelona, 2000

SCHAUB, Jean-Frédéric, *¿Tiene Europa una historia?*. Akal. Madrid, 2013.

STERN, Fritz, *Occident al segle XX. Autodestrucció i reconstrucció, triomf i deliri*, Barcelona, Arcàdia, 2009.

STONE, N., *La Europa transformada, 1878-1919*, Madrid, -siglo XXI, 1985.

TAIBO, C., *Crisis y cambio en la Europa del Este*. Alianza Editorial. Madrid, 1995.

TERNON Yves, *El Estado criminal. Los genocidios en el siglo XX*, Barcelona, Península, 1995.

THÉBAUD, F. (dir.), *Historia de las mujeres. El siglo XX*. Taurus. Madrid, 1993, vol. 5.

TODOROV, T., *Memoria del mal, tentación del bien. Indignación sobre el siglo XX*. Barcelona, Península, 2004.

TRAVERZO Enzo, *A sangre y fuego. De la guerra civil europea, 1914-1945*, Valencia, Publicacionesd Universidad de Valencia, 2009.

VILLANI, P. , *La edad Contemporánea, 1800-1914 y 1914-1945*, Ariel, Barcelona, 1996-1997.

VILLARES, R., BAHAMONDE, A., *El mundo contemporáneo, Siglos XIX y XX*, Taurus, Madrid, 2001

VINEN, R., *Europa en fragmentos. Historia del viejo continente en el siglo XX*, Barcelona, Península, 2002

WASSERTEIN, Bernard , *Barbarismo y civilización, Una historia de la Europa de nuestro tiempo*, Barcelona, Ariel, 2010.

WATSON, Peter, *Historia intelectual del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2002.

ZAMAGNI, Vera, *Historia económica de la Europa Contemporánea*, Crítica, Barcelona, 2001.

